

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324200145
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8324200145.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: I. J., nar. XX.XX.XXXX a J. J., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny U., pracovisko T., za účasti otca: T. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Č.. XXX, o návrhu matky: L. U. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. Č.. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Humenné, č. k. 8P/15/2024 - 54 zo dňa 23.1.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje uznesenie.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uznesenie odôvodnil tým, že matka maloletých detí sa návrhom doručeným súdu dňa 16.1.2024 domáhala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletého I. a maloletého J. do osobnej starostlivosti matky. Žiadala, aby súd zaviazal otca maloletých detí platiť výživné na tieto deti a žiadala upraviť styk otca s maloletými deťmi. Matka uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Humenné, č. k. 10P/129/2022 - 179 zo dňa 24.1.2023, v spojení s opravným uznesením z 30.1.2023, bolo jej manželstvo s otcom maloletých detí rozvedené a maloleté deti boli na čas po rozvoде zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 6.2.2023. Striedavá starostlivosť sa realizuje v rodinnom dome v W. č. XXX, v mieste trvalého bydliska detí. Matka uviedla, že bolo chybou súhlasiť so striedavou starostlivosťou, ale nechcela ťahať deti ku psychológom kvôli znaleckým posudkom. Chce túto chybu napraviť a chce zveriť maloleté deti od svojej osobnej starostlivosti.

2. Matka v návrhu popísala problémy, ktoré sa pri striedavej osobnej starostlivosti vyskytujú. Poukázala na zhoršenie prospechu maloletého I., na to, že otec sa nedostatočne venuje maloletým deťom. Súd uviedol, že sa nestotožnil s návrhom matky. Matka nepreukázala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, priamo v návrhu uviedla, že v čase, keď sa deti nachádzajú v starostlivosti otca a otec je v zamestnaní, zabezpečuje im základnú starostlivosť stará matka z otcovej strany. Zo správy kolízneho opatrovníka nevyplývalo, že by otec akýmkoľvek spôsobom nezvládal starostlivosť o maloleté deti. Súd poukázal na § 121 CMP a uviedol, že rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Od právoplatnosti posledného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností neubehol ani rok, a teda ani realizácia striedavej starostlivosti sa nevykonávala v rodine maloletých detí ani celý kalendárny rok. Matka nepreukázala takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predmetného rozsudku a rovnako nepreukázala také ohrozenie maloletých detí, ktoré by odôvodňovalo túto zmenu rozhodnutia prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia.

3. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka. Uviedla, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala po tom, čo ju oslovila triedna učiteľka syna I. a upozornila na to, čo sa s ním deje. Má zhoršený prospech v škole počas týždňa, kedy je v starostlivosti otca. Poukázala na to, že syn sa dožaduje jej prítomnosti aj počas týždňa, kedy má byť v starostlivosti otca. Nemohla nereagovať na jeho prosby, keď ho ukladala v noci spať a on ju s plačom prosil, aby ostala aj ďalší deň, keď otec ide do práce. Uviedla, že netvrdí, že bývalý manžel nie je spôsobilý sa o deti postarať a že ich neľúbi, ale jeho práca si vyžaduje jeho častú neprítomnosť a zodpovednosť za deti preberá stará matka, ktorá vo svojom veku nemôže zabezpečiť deťom, najmä mladšiemu synovi plnohodnotnú prípravu do školy a tráviť s ním čas primerane jeho veku. Bývalý manžel deklaruje, že jej dovolí starať sa o deti aj v čase, kedy ich má on, čo je vnímané zo strany kolíznej opatrovníčky ako pozitívum. Pre otca je to výhodné, ale ona stále bude plniť svoje povinnosti bez možnosti začať plnohodnotný život spoločne s deťmi. Považuje za nespravodlivé, že jej návrh je vnímaný negatívne, a že je stavaná do pozície akoby zlej matky, ak by odmietla suplovať otca aj počas jeho starostlivosti. Ona má pracovnú dobu takú, že vie zabezpečiť celodennú riadnu starostlivosť o obe deti, nepracuje na zmeny, nemá pohotovosť ako otec detí a nepracuje na rôznych fuškách. V žiadnom prípade nechce, aby neboli deti s otcom, prispôbiť jeho práci a jeho možnostiam tak, aby bol vo voľnom čase s deťmi, ale nemôže to fungovať tak, že deti sú zmätené, nevedia, aký bude program, kto ich vyzdvihne a s kým budú, a to hlavne mladší syn. Deti sú vychovávané až v troch režimoch. Starajú sa o nich traja ľudia s rôznymi prístupmi, ale aj rôznymi schopnosťami. Stará matka aj pri najlepšej vôli nemôže vo veku 72 rokov reagovať na potreby detí, či už po emocionálnej a psychickej stránke. Otec sľuboval počas rozvodu, že požiadá o zmenu pracovného času na 8 hodinový pracovný čas, čo sa ale nestalo. Uviedla, že nežiada o nič iné, len o to, aby deťom vytvorila harmonický domov aj napriek rozpadu rodiny, aby mali jasne stanovené pravidlá a pravidelný a čitateľný režim, zrozumiteľné denno-denné fungovanie. I. je zmätený, žije v strese, každý deň má z niečoho obavy, čo sa prejavilo aj v škole, keď sa mu zhoršil prospech, je smutný a utiahnutý, bočí od kamarátov. Navrhla, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a neodkladným opatrením zveril maloletého I. a J. do osobnej starostlivosti matky.

4. Otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

5. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd považuje za podstatné to, že v konaní nebolo preukázané žiadne ohrozenie života, zdravia alebo zdravého vývoja detí, čo by vyvolávalo potrebu neodkladne zmeniť striedavú osobnú starostlivosť na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Problémy, ktoré opisuje matka vo svojom návrhu, nie sú takého charakteru, aby bolo na ne nevyhnutné reagovať zmenou rozhodnutia vydaného len pred jedným rokom. Súd nemá zatiaľ podklady preto, aby mohol zaujať postoj k tomu, či otec naozaj nezvláda výchovu detí, či maloleté deti trpia kvôli tomu, že otec ich výchovu čiastočne zveruje aj svojej matke. Tak ako uviedol súd prvej inštancie, zmena rozhodnutia je možná, avšak po riadnom dokazovaní. Keďže od posledného rozhodnutia uplynula len doba jedného roka, javí sa že zatiaľ nedošlo k takým výrazným zmenám, ktoré by odôvodňovali zmenu pôvodného rozhodnutia. V každom prípade pôvodné rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné zmeniť riadnym rozhodnutím vo veci samej po vykonanom dokazovaní. Doposiaľ predložené dôkazy v tomto konaní neosvedčujú potrebu zmeniť toto rozhodnutie už neodkladným opatrením. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

6. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP. Ustanovenie § 52 CMP je všeobecným pravidlom rozhodovania o trovách konania v konaniach vedených podľa ustanovení CMP. Ak CMP ustanovuje inak (napr. v ustanoveniach § 53 - 55), možno sa od tohto všeobecného pravidla odchýliť. V danom prípade nie sú dané dôvody na rozhodnutie podľa iných ustanovení CMP.

7. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).